CMI – Center za metodologijo in informatiko

FDV – Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani

http:// www.ris.org

email: info@ris.org

RIS 2002/2 - Gospodinjstva

UPORABA INTERNETA

Ljubljana, januar 2003

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
Center za metodologijo in informatiko, Projekt RIS
email: info@ris.org, URL: http://www.ris.org/

Naročnik raziskave:

Ministrstvo za informacijsko družbo, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport

Cilji raziskovalni program "Konkurenčnost Slovenije"

Projekt:

"Spremljanje razvoja informacijske družbe" V2-0509

Številka pogodbe: 3311-01-828509

UPORABA INTERNETA

Avtorji: Vasja Vehovar, Boris Kragelj

Ljubljana, januar 2003

Povzetek: Standardne ankete RIS – in podobno tudi ankete CATI in SJM – kažejo, da število mesečnih uporabnikov interneta stagnira že skoraj eno leto okoli 570,000. V populaciji 15 let in več bi to pomenilo 32% in znatno zaostajanje za EU. Res pa je, da se v EU uporablja drugačne definicije, ki ne omogočajo neposredne primerjave. Po drugi strani pa dva vprašalnika EU (Eurostat, Eurobarometer) izvedena v anketah RIS kažeta za Slovenijo hitro rast in bistveno večje število uporabnikov interneta – 810,000, s čimer znaša v populaciji 15 let in več delež za Slovenijo 45% (december 2002), za EU pa 51% (junij 2002, Flash Eurobarometer). Navedenim ocenam v prid govori tudi delež gospodinjstev z dostopom (Slovenija 38% december 2002, EU 41% junij 2002 Eurobarometer). Jasnejši odgovori bodo možni, ko bodo znani junijski rezultati raziskave Eurostat ter decembrski rezultati raziskave Flash Eurobarometer kot tudi nadaljnje ocene za Slovenijo, posebej ocene projekta SIBIS+.

GLAVNE UGOTOVITVE

V decembru 2002 je bila izvedena reprezentativna telefonska anketa RIS (*n*=1,752, 10-75 let), v kateri je bila podrobno analizirana tudi uporaba interneta. Povzamemo lahko naslednje:

- V decembrski raziskavi se v pogledu števila uporabnikov interneta soočamo z eno večjih metodoloških težav pri dosedanjem raziskovanju RIS. Velike razlike pri ocenah o številu uporabnikov interneta namreč ostajajo nepojasnjene. K problemu nemalo prispeva tudi EU, ki v svojih ključnih raziskavah (Eurostat, Eurobarometer) uporablja različni definiciji, pri čemer sta obe precej zapleteni.
- . Po evropski definiciji Flash Eurobarometer je v populaciji nad 15 let v decembru 2002 v Sloveniji 45% uporabnikov interneta, primerljiva projekcija evropskega povprečja za EU pa kaže 52-54%, kar bi pomenilo znatno izboljšanje položaja Slovenije. Še junija 2002 je bilo namreč, po primerljivih definicijah, v populaciji nad 15 let v Sloveniji 34% uporabnikov, v EU pa 51% uporabnikov. Po EU definicijah torej v Sloveniji več kot 800,000 oseb izjavlja, da uporablja internet vsaj na eni lokaciji. Na drugi strani pa po standardni RIS-ovi definiciji delež uporabnikov interneta v zadnjih 12 mesecih povsem stagnira na slabih 600,000 uporabnikov, kar velja tudi za meritve družbe CATI in SJM.
- Dostop do interneta ima 38% vseh slovenskih gospodinjstev (t.j. 243,000 gospodinjstev) od preostalih 62% pa jih 39% (237,000) o dostopu še ne razmišlja, 11% (77,000) jih bo pridobilo dostop v naslednjih 6 mesecih, nadaljnjih 12% (70,000) pa o tem že razmišlja.
- Dostop do interneta od doma ima 65% mesečnih uporabnikov interneta. Osebni dostop do interneta od doma (lastno uporabniško ime in geslo za dostop od doma) ima 41% uporabnikov interneta.
- Najpogostejša naprava dostopa do interneta v gospodinjstvu je osebni računalnik (96%), vedno višji pa je tudi delež gospodinjstev, ki - zgolj s specifičnimi aplikacijami - dostopajo preko mobilnega telefona (18%), pri čemer to seveda ni glavni dostop.
- Le odstotek (nekaj tisoč) slovenskih gospodinjstev za svoj glavni dostop do interneta uporablja izključno alternativne naprave in ne osebni ali prenosni računalnik (npr. mobilni telefon, digitalna TV...).

KAZALO

1 METODOLOGIJA 6

1.1 UVOD 6

1.2 DOSTOP DO INTERNETA 7

1.3 UPORABNIKI INTERNETA 10

2 UPORABNIKI INTERNETA 14

2.1 DEFINICIJE UPORABNIKOV INTERNETA 14

2.2 DELEŽI UPORABNIKOV INTERNETA 18

2.3 DELEŽI UPORABNIKOV INTERNETA PO STAROSTNIH KATEGORIJAH 22

2.4 STRUKTURA UPORABNIKOV INTERNETA 29

3 INTERNET V GOSPODINJSTVIH 31

3.1 GOSPODINJSTVA Z DOSTOPOM 31

3.2 NAPRAVA ZA DOSTOP DO INTERNETA 34

KAZALO TABEL IN SLIK

TABELA 1 DELEŽ UPORABNIKOV INTERNETA V POPULACIJI NAD 15 LET 18
TABELA 2 DELEŽ UPORABNIKOV INTERNETA V CELOTNI POPULACIJI, VENDAR BREZ UPORABNIKOV POD 15 LET 18
TABELA 3: OCENE IN INTERVALI ZAUPANJA ZA ŠTEVILO SPLOŠNIH UPORABNIKOV V POPULACIJI NAD 15 LET 20
TABELA 4 UPORABNIKI INTERNETA GLEDE NA STAROSTNO SKUPINO IN POGOSTOST UPORABE INTERNETA (DECEMBER 2002, FEB) 23
TABELA 5 UPORABNIKI INTERNETA GLEDE NA STAROSTNO SKUPINO IN POGOSTOST UPORABE INTERNETA (DECEMBER 2002, RIS-ALL) 23
TABELA 6 UPORABNIKI INTERNETA GLEDE NA STAROSTNO SKUPINO IN POGOSTOST UPORABE INTERNETA, PRIMERJAVA RIS-FEB – RIS-ALL (DECEMBER 2002) 25
TABELA 7 DEMOGRAFSLE ZNAČILNOSTI (NE)UPORABNIKOV INTERNETA (RIS-FEB) 29
TABELA 8 DELEŽ GOSPODINJSTEV Z DOSTOPOM DO INTERNETA 31
TABELA 9 UPORABNIKI INTERNETA GLEDE NA DOSTOP DO INTERNETA V GOSPODINJSTVU ... 32
TABELA 10 DELEŽ UPORABNIKOV Z OSEBNIM DOSTOPOM DO INTERNETA V GOSPODINJSTVU33
TABELA 11 DELEŽ GOSPODINJSTEV Z DOSTOPOM DO INTERNETA GLEDE NA NAPRAVO DOSTOPA DO INTERNETA 34

SLIKA 1 UPORABNIKI INTERNETA V POPULACIJI 15 LET IN VEČ, PRIMERJAVA SLO – EU 21
SLIKA 2 UPORABNIKI INTERNETA V CELOTNI POPULACIJI (NA OSNOVI DELEŽA V POPULACIJI 15 LET IN VEČ) - SLO - EU 21
SLIKA 3 UPORABNIKI INTERNETA GLEDE NA UPORABE INTERNETA (DECEMBER 2002, RIS-FEB) 27
SLIKA 4 UPORABNIKI INTERNETA GLEDE NA POGOSTOST UPORABE INTERNETA (DECEMBER 2002, RIS-ALL) 27
SLIKA 5 DELEŽ GOSPODINJSTEV Z DOSTOPOM DO INTERNETA, PRIMERJAVA SLOVENIJA – EU (1996 – 2002) 32

1 Metodologija

1.1 Uvod

Ugotovitve v poročilu temeljijo na podatkih, zbranih s telefonsko anketo, ki je bila izvedena v družbi CATI, v mesecu decembru 2002. Z metodo računalniško podprtega telefonskega anketiranja, je bilo anketiranih 1,752 posameznikov v starosti od 10 do 75 let. Iz gospodinjstva so bili respondenti izbrani po metodi zadnjega rojstnega dne.

Ker gre pri podrobnejših analizah pogosto za majhno število enot, so v tabelah vpeljane naslednje oznake, ki jih velja upoštevati tudi, kadar niso eksplicitno zapisane:

- *- nesprejemljivo nenatančna ocena, navedena zgolj za ilustracijo (manj kot 10 enot)*

(()) - zelo nenatančna ocena (med 10 in 20 enot)

() - nenatančna ocena (med 20 in 30 enot)

Majhne celice torej služijo zgolj kot ilustracija, nikakor pa ne kot osnova za posplošeno trditev. Podrobnosti o interpretacijah pri majhnem številu podatkov so na predstavitveni strani http://www.ris.org/topwww/metodologija.html, kjer je obravnavana tudi metodologija.

Na nekaterih mestih je za realno razumevanje podatkov navedena tudi standardna napaka ocene (SE). Upoštevati velja, da je običajni 95% interval zaupanja širok ±2 SE, statistično značilna razlika dveh neodvisnih ocen s podobno standardno napako pa je 2.8 SE.

Pri uteževanju je bil na osnovi populacijskih podatkov o starosti, izobrazbi, spolu, regiji, naselju in statusu opravljen postopek prilagajanja kontrolnim spremenljivkam – *raking*. Poleg navedenih spremenljivk (margin) je bila upoštevana tudi interakcija spola in starosti ter izobrazbe in zaposlitvenega statusa. V vseh navedenih kontrolnih spremenljivkah se torej vzorec ujema s slovensko populacijo.

1.2 Dostop do interneta

Anketa je bila sestavljena iz dveh delov. V prvem delu ankete (vprašalnik FLASH EUROBAROMETER, ki ga v poročilu označujemo z RIS-FEB) je o dostopu gospodinjstev do interneta odgovarjalo 1,075 anketirancev, od katerih jih 402 oziroma 37% ima dostop do interneta v svojem gospodinjstvu (ni pa nujno da internet tudi uporabljajo), v drugem delu ankete (vprašalnik raziskave Adult Literacy and Lifeskils Survey, ki ga označujemo z RIS-ALL) pa je na vprašanja o dostopu odgovarjalo 677 anketirancev, ki so najprej odgovarjali na vprašanja o tem, ali imajo v gospodinjstvu osebni in prenosni računalnik (od 630 veljavnih odgovorov jih ima v gospodinjstvu računalnik takega tipa 372 oziroma 59% anketiranih), in šele, če so na ta vprašanja odgovorili pritrdilno, so odgovarjali na vprašanje o dostopu do interneta v gospodinjstvu. Od 396, ki imajo v gospodinjstvu računalnik, jih ima v gospodinjstvu tudi dostop do interneta 261 ali 66% (ni pa nujno, da sami internet tudi uporabljajo). Po podatkih RIS-FEB ima torej dostop do interneta 402 od 1075 anketiranih gospodinjstev, po podatkih RIS-ALL pa 261 od 677 vprašanih gospodinjstev, kar znaša (RIS-FEB 37,4%; RIS-ALL 39%) v povprečju 38% vseh slovenskih gospodinjstev.

Rezultati o dostopu do interneta v poročilu (dostop do interneta, deleži ponudnikov dostopa, način dostopa do interneta...) so torej ločeni na 2 dela:

- prvi del rezultatov se nanaša na vsa gospodinjstva (RIS-FEB)
- drug del rezultatov pa samo na gospodinjstva z osebnim računalnikom (RIS-ALL)

V drugem vprašalniku (RIS-ALL) pri ocenjevanju deleža gospodinjstev z dostopom tako izgubimo gospodinjstva, ki dostopajo do interneta izključno prek drugih naprav kot pa sta PC in prenosni računalnik (npr. mobilni telefon, digitalna TV,...), vendar pa je delež takih gospodinjstev v Sloveniji še majhen (samo 6 od 1075 vprašanih gospodinjstev t.j. odstotek vseh gospodinjstev z dostopom oziroma slab odstotek vseh slovenskih gospodinjstev (cca.

6,000 gospodinjstev dostopa do interneta izključno na tak način), zaradi česar razlike v deležu gospodinjstev z dostopom po rezultatih RIS-FEB in RIS-ALL niso statistično značilne.

Za lažje razumevanje si oglejmo shemo poteka obeh vprašalnikov. Numerusi po vprašanjih v RIS-ALL niso povsem konsistentni, ker je med potekom anketiranja prišlo do manjše spremembe anketnega vprašalnika.

Shema 1: Potek anketnih vprašanj o dostopu do interneta (RIS-FEB, n=1075)

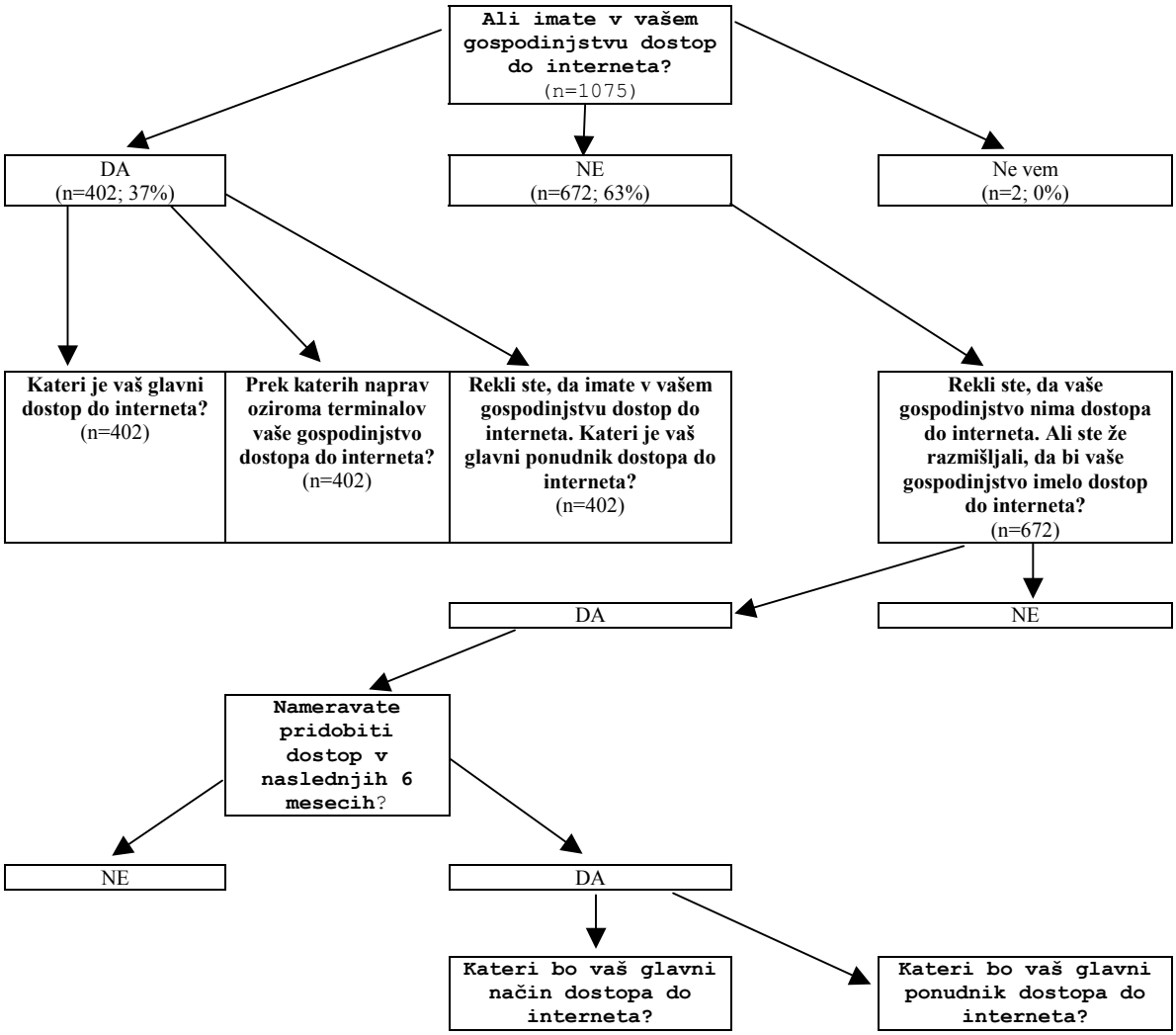

Shema 2: Potek anketnih vprašanj o dostopu do interneta (RIS-ALL, n=677)

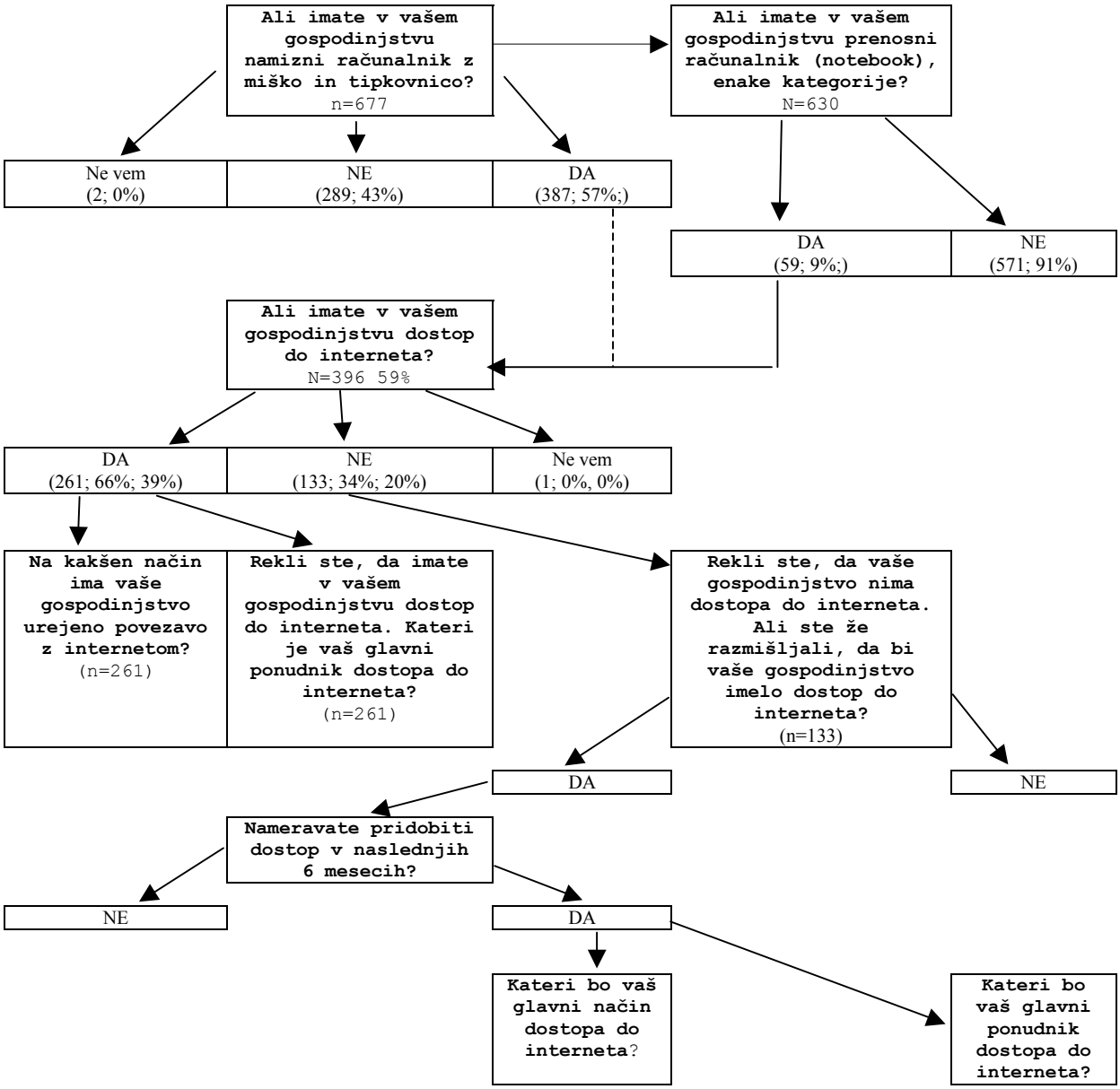

O deležu dostopa gospodinjstev do interneta torej sklepamo na osnovi zgornjih dveh vprašalnikov, rezultate pa v skladu z njimi ločujemo na RIS-FEB kjer so vključena vsa gospodinjstva in RIS-ALL, kjer so vključena samo gospodinjstva z osebnim ali prenosnim računalnikom.

1.3 Uporabniki interneta

Poleg dostopa do interneta se v poročilu nahajajo tudi ocene o deležih uporabnikov interneta. Tudi vprašanja o uporabi interneta so bila anketirancem postavljena na 2 različna načina (RIS-FEB in RIS-ALL).

V vprašalniku RIS-FEB (vprašalnik FLASH EUROBAROMETER) je odgovarjalo na vprašanje o osebni rabi interneta (na različnih lokacijah za vsako lokacijo posebej) 1,075 anketirancev, od katerih jih 510 oziroma 48% uporablja internet vsaj na eni lokaciji. V vprašalniku RIS-ALL (vprašalnik Adult Literacy and Lifeskils Survey) pa je odgovarjalo skupaj 677 anketirancev, ki so najprej odgovarjali na vprašanje »Ali ste že kdaj uporabljali osebni računalnik?« (od 677 jih je 415 ali 61% že uporabljalo osebni računalnik), in šele, če so na to vprašanje odgovorili pritrdilno, so dobili vprašanje o uporabi interneta (»Ali ste že kdaj uporabljali internet«). Od 419 anketirancev, ki so izjavili, da so že uporabljali osebni računalnik, jih je 320 ali 74% že kdaj uporabilo tudi internet, iz česar sledi, da je med vsemi 677 vprašanimi 320 ali 47% uporabnikov interneta (pri čemer zanemarjamo uporabnike, ki bi lahko dostopali do interneta preko drugih naprav kot pa osebni računalnik).

Rezultati, ki se v poročilu nanašajo na uporabnike interneta (delež uporabnikov interneta, delež ponudnikov dostopa med uporabniki interneta,...), so zato ločeni na 2 dela:

- prvi del rezultatov se nanaša na vse uporabnike (RIS-FEB)
- drug del rezultatov pa samo na uporabnike, ki uporabljajo internet in tudi osebni računalnik (RIS-ALL)

V drugem vprašalniku (RIS-ALL) pri ocenjevanju deleža uporabnikov tako izgubimo uporabnike, ki uporabljajo internet in še nikoli niso uporabili osebnega računalnika, vendar pa je delež takih uporabnikov v Sloveniji zanemarljivo majhen (v anketi med 677 anketiranci nismo zajeli nobenega takega uporabnika).

V anketi sicer prihaja do določenih razlik, ki pa ne gredo v pričakovano smer (delež uporabnikov iz vprašalnika ALL bi moral biti manjši, vendar pa ni vedno tako), vendar tudi niso statistično značilne, zato jih lahko pripišemo slučajnim variacijam, napakam.

Za lažje razumevanje predstavljamo še shemo poteka anketnih vprašanj o uporabi interneta za vsak vprašalnik (RIS-FEB in RIS-ALL) posebej, na osnovi katerih tudi sklepamo o deležu uporabnikov interneta v Sloveniji ob koncu leta 2002.

Shema 3: Potek anketnih vprašanj o uporabi interneta (RIS-FEB, n=1075)

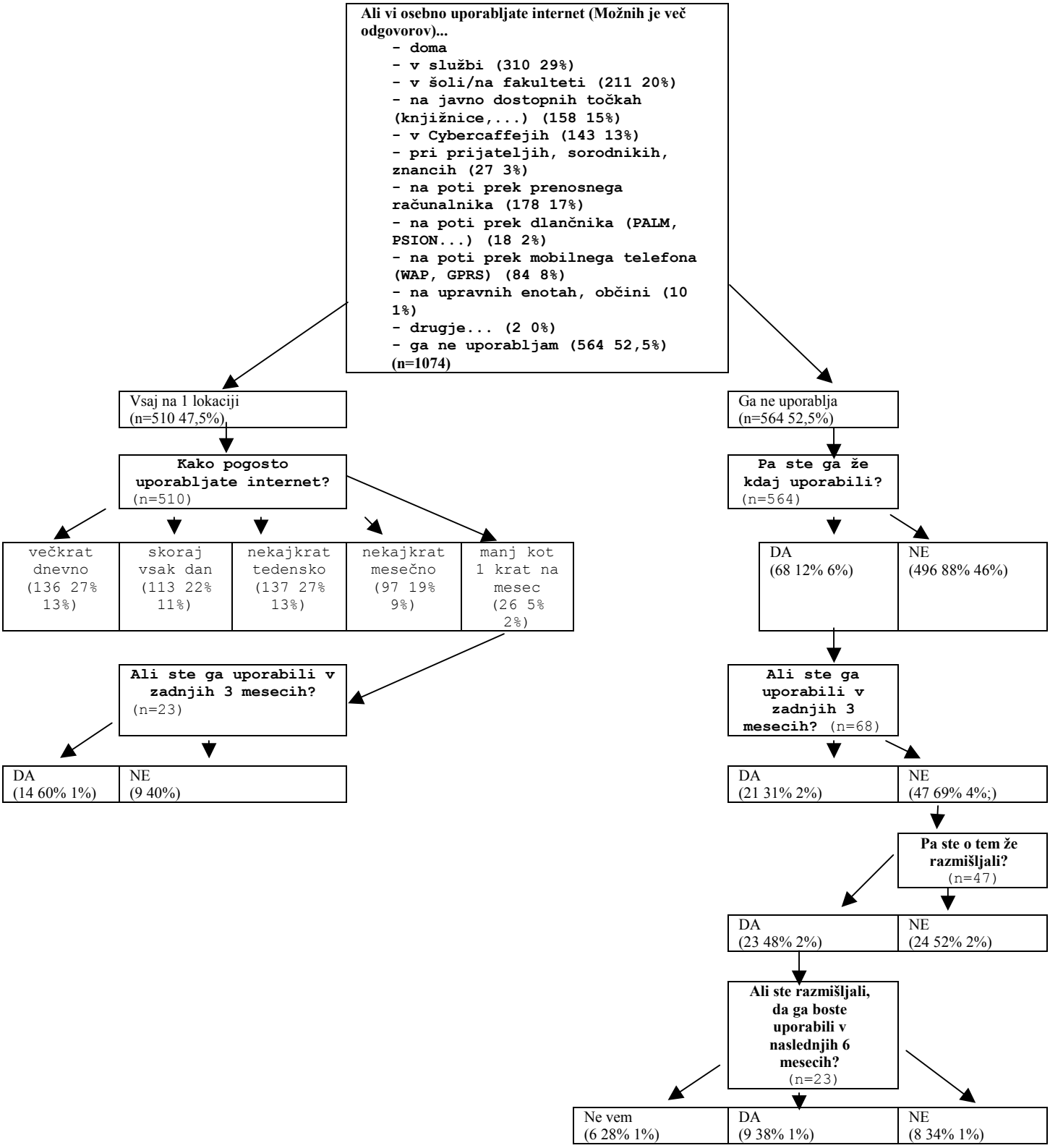

Shema 4: Potek anketnih vprašanj o uporabi interneta (RIS-ALL, n=677)

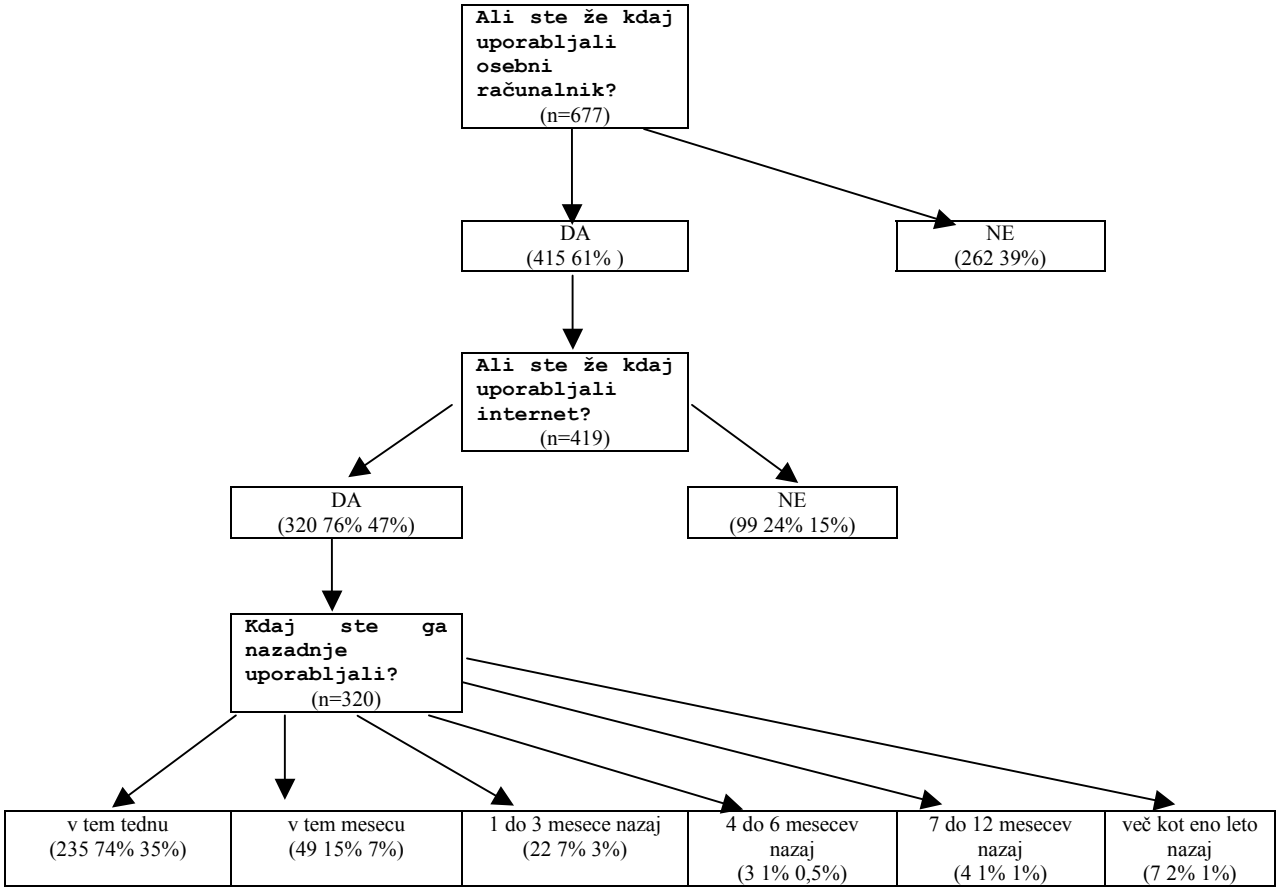

Ko deleže uporabnikov interneta v Sloveniji (december 2002 - 47%) primerjamo z evropskim povprečjem za primerjavo izhajamo iz raziskave *Flash Eurobarometer 125, ki* je bila izvedena v mesecih maj/junij 2002, in sicer v vseh državah Evropske unije (junij 2002 - 51%), na reprezentativnem vzorcu 30,000 enot (v vsaki državi članici je bilo anketiranih približno 2,000 oseb). Rezultati so uteženi, kar pomeni da odražajo nacionalno populacijo 15 držav članic EU. Anketiranje je bilo telefonsko, anketiranci so bili stari 15 let ali več. Raziskavo je za Evropsko komisijo izvedla institucija EOS Gallup Europe. Anketa obravnava uporabnike interneta, ki so definirani na podlagi različnih lokacij uporabe interneta ter pogostosti uporabe interneta - podobno kot RIS-FEB - kar je podrobno razloženo v nadaljevanju.

2 Uporabniki interneta

2.1 Definicije uporabnikov interneta

Natančno poznavanje in razumevanje definicij je zelo pomembno za razumevanje ocen o uporabnikih interneta, saj različne definicije uporabnikov interneta (različni indikatorji oziroma različno postavljena anketna vprašanja) povzročajo znatna razhajanja v oceni deleža uporabnikov interneta. V nadaljevanju so zato podani različni indikatorji uporabe interneta za Slovenijo in njihova primerjava z evropskimi indikatorji informacijske družbe (raziskava *Flash Eurobarometer 125*[1]), na osnovi katerih v okviru projekta RIS sklepamo o deležu uporabnikov interneta v Sloveniji in Evropi.

a) Definicije RIS, oznaka RIS-S, RIS-M

RIS kontinuirano spremlja uporabo interneta v Sloveniji od leta 1996 z naslednjim standardnim vprašanjem, *"Ali uporabljate internet ... pri tem mislimo elektronsko pošto, www, ftp, WAP ali katerokoli drugo internet storitev?"* Gre za neposredni pristop pri spraševanju o uporabi interneta, ki ga od leta 2002 uporablja tudi družba CATI. Tiste, ki na to vprašanje odgovorijo pritrdilno, se podrobneje vpraša še o pogostosti uporabe interneta, nato pa se na osnovi pogostosti uporabe lahko izloči osebe, ki internet uporabljajo vsaj mesečno ***(mesečni uporabniki)*** ali pa se upošteva vse uporabnike, ne glede na to kako pogosto uporabljajo internet ***(splošni uporabniki).*** Tako imamo lahko splošno in mesečno definicijo uporabnikov interneta, ki jih označujemo z oznako **RIS-S** (splošni) oziroma **RIS-M** (mesečni). Kadar so v poročilu navedene ocene po definiciji RIS, ki izhajajo iz meritev družbe CATI, jih označujemo s **CATI-S** oziroma **CATI-M**. Poudariti velja, da os razlike med njima majhne, na primer 31 vs. 33.

[1] http://europa.eu.int/information_society/eeurope/benchmarking/list/source_data_pdf/report_eb125_en.pdf

b) Definicija EUROSTAT, oznake EU-S in EU-M

Junija 2002 je bilo v RIS-ovo telefonsko anketo gospodinjstev vključen tudi sklop vprašanj iz Eurostat-ove raziskave, kjer se je vprašanje o uporabi interneta glasilo: *»Kako pogosto ste v zadnjih treh mesecih v povprečju uporabljali internet* (respondent za vsako lokacijo odgovarja posebej), kategorije odgovorov pa so bile: *doma, na delovnem mestu, v šoli (ali kjer se izobražujete), s prenosnim računalnikom na poti, z dlančnim računalnikom na poti, z WAP mobilnim telefonom na poti, na drugih lokacijah (knjižnice, cybercafeji, od prijateljev, ipd)?«*[2]. Če izločimo tiste, ki na vseh lokacijah uporabljajo internet redkeje kot mesečno, dobimo Eurostatovo mesečno definicijo, ki jo označujemo z **EU-M**, sicer pa govorimo o splošni Eurostatovi definiciji **EU-S**.

c) Definicija FLASH EUROBAROMETER, oznake FEB-S in FEB-M

V okviru evropske raziskave o spremljanju informacijske družbe FLASH EUROBAROMETER 125 je vprašanje o uporabi interneta postavljeno tako, da so vsi respondenti, ki odgovarjajo na vprašanje glede osebne uporabe interneta,[3] za vsako možno lokacijo uporabe interneta vprašani posebej. Za razliko od Eurostatove definicije se ne omenja uporabe v zadnjih treh mesecih, ampak sprašuje za uporabo interneta v tistem trenutku. Gre torej za lokacijsko definicijo uporabnikov interneta, ki je glede na pogostost uporabe spet lahko splošna (označujemo jo z **FEB-S)** oziroma mesečna (**FEB-M)**.

---

[2] Pri prevajanju iz Eurostat-ove raziskave evropskega statističnega urada je v RIS-ovem sklopu Eurostat-ovih vprašanj glede uporabe interneta prišlo do napake pri kategoriji "na drugih lokacijah". Respondenti, ki so odgovorili, da so uporabljali internet tudi iz drugih lokacij niso imeli možnosti, da bi natančneje navedli, katere so bile te druge lokacije.

[3] „The following questions refer to your personal use of the internet. Do you personally use the internet (respondent za vsako lokacijo odgovarja posebej). Kategorije odgovorov: at home, at work, at school, college, university, from a public access point (library, City Hall, etc.), in a cybercafe, at a friend's, an acquaintance's, a relative's place, on the move from laptop, on the move handheld/pocket, on the move mobile phone, elsewhere?"

Razlike med evropskimi definicijami uporabnikov interneta (EUROSTAT, FLASH EUROBAROMETER) in njihova primerjava z definicijami, ki se uporabljajo v Sloveniji (RIS, CATI, SJM) so podrobneje obravnavane v poročilu *RIS 2002 Gospodinjstva: Primerjava Slovenija – EU*.

d) Definicija Adult Literacy and Lifeskils Survey, oznake RIS-ALL-S, RIS-ALL-M

V zadnji decembrski RIS-ovi anketi gospodinjstev je bil poleg sklopa vprašanj FLASH EUROBAROMETER vključen tudi sklop vprašanj iz mednarodne raziskave Adult Literacy and Lifeskils Survey, kjer je uporaba interneta merjena na nekoliko drugačen način. Vprašanje v tem primer se je glasilo: *Ali ste že kdaj uporabljali internet?*[4]. Pri tej definiciji gre torej za uporabnike, ki so kadarkoli v preteklosti uporabljali internet. Če so na to vprašanje odgovorili pritrdilno, pa so dobili še podrobnejše vprašanje o tem, "*kdaj so ga uporabljali nazadnje?*" (možni odgovori: v tem tednu, v tem mesecu, 1 do 3 mesece nazaj, 4 do 6 mesecev nazaj, 7 do 12 mesecev nazaj, več kot eno leto nazaj). Na osnovi tega kdaj so ga uporabljali, nazadnje ločimo uporabnike interneta po tej definiciji na mesečne (nazadnje so uporabljali internet v tem mesecu ali pogosteje) in jih označujemo z **RIS-ALL-M**, oziroma vse uporabnike interneta, ki so kadarkoli uporabljali internet in jih označujemo z **RIS-ALL-S.**

---

[4] *Have you ever used the internet? (Yes, No, Don't know, Refused) When was the last time you used the internet? (In the past week, In the past month, 1 to 6 month ago, 7 to 12 month ago, More than a year ago, Don't know, Refused).*

Opozoriti torej velja na znatne metodološke razlike v pogledu definicije uporabnikov interneta. Posebej neugodno je, da se med seboj razlikujejo celo v evropskem okviru uveljavljene definicije uporabnikov interneta (Eurostata in Flash Eurobarometer), kar še dodatno otežuje primerjave. Poleg različnih definicij uporabnikov je pri ocenjevanju deleža uporabnikov interneta pomembna tudi starostna skupina, na osnovi katere sklepamo o uporabi interneta za celotno populacijo. V različnih raziskavah se namreč anketira različne starostne skupine, na njihovi osnovi pa se nato preračuna delež uporabnikov v celotni populaciji (glej poročilo ***Primerjava SI:EU junij 2002, RIS2002/1***). Različni deleži uporabnikov interneta so torej predvsem posledica različno postavljenega anketnega vprašanja (**definicija**), pogostosti uporabe interneta (**tip uporabnika**) in starostne skupine, na osnovi katere sklepamo o deležu uporabnikov (**starostna skupina vzorca**).

Tako se izkaže, da če sprašujemo za vsako lokacijo posebej, ali je tam anketiranec uporabljal internet, dobimo več pritrdilnih odgovorov, kot če vprašamo samo enkrat - na splošno – »ali uporabljate internet?« in so zato deleži uporabnikov interneta po definicijah Eurostat in Flash Eurobarometer nekoliko višji.

Če upoštevamo zgolj mesečne uporabnike interneta (po katerikoli definiciji), so deleži nekoliko nižji, kot pa če upoštevamo vse, splošne uporabnike interneta, ne glede na pogostost uporabe.

Razlike v deležih so tudi posledica razlik v starostni strukturi vzorca, ki ga anketiramo: v raziskavah EU so podatki praviloma navedeni za deleže v populaciji 15 let in več, medtem ko nekatere ocene projekta RIS upoštevajo le uporabnike v starosti 12-65 let (sicer 10 do 75 let). Pri tem gre v populaciji 12-65 let pričakovati večji delež uporabnikov kot v populaciji 15 let in več. Seveda pa je vedno mogoče izvesti ustrezen preračun od populacije 12-65 na populacijo 10-75 oziroma 15 in več.

Na osnovi tega gre v Sloveniji – če vzamemo definicije RIS – v primerjavi z EU na eni strani za nižjo oceno deleža uporabnikov interneta, po drugi strani pa lahko tudi za višjo oceno deleža, če je ta osnovan zgolj na starostni skupini od 12 do 65 let.

V nadaljevanju prikazujemo deleže uporabnikov interneta po različnih definicijah in možne primerjave med Slovenijo in EU. Da bi bila primerjava med Slovenijo in EU mogoča, smo deleže uporabnikov interneta smiselno priredili splošnim oziroma mesečnim uporabnikom interneta, prav tako pa smo konsistentno ocenili deleže uporabnikov interneta po različnih starostnih kategorijah.

2.2 Deleži uporabnikov interneta

Prikazani deleži uporabnikov so za obdobje preteklega leta (2001-2002) natančneje predstavljeni v spodnjih dveh tabelah.

Tabela 1 Delež uporabnikov interneta v populaciji nad 15 let

	December 2001	Junij 2002	December 2002
Slovenia (RIS-S)	33%	28%	-
Slovenia (CATI-S)	33%	31%	32%
Slovenia (ES-S)	-	35%	-
Slovenia (FEB-S)	-	-	45%
Slovenia (RIS-ALL-S)	-	-	46%
Slovenia (RIS-ALL-M)	-	-	41%
EU (FEB-S)	48%	51%	-

Tabela 2 Delež uporabnikov interneta v celotni populaciji, vendar brez uporabnikov pod 15 let

	December 2001	Junij 2002	December 2002
Slovenia (RIS-S)	26%	23%	-
Slovenia (CATI-S)	26%	26%	27%
Slovenia (ES-S)	-	29%	
Slovenia (FEB-S)	-	-	38%
Slovenia (RIS-ALL-S)	-	-	38%
Slovenia (RIS-ALL-M)	-	-	34%
EU (FEB-S)	41%	44%	-

O evropskem povprečju deleža uporabnikov interneta (definicija FEB-S) za konec leta 2002 žal še nimamo podatkov, vendar pa lahko na osnovi zadnjega podatka (51% splošnih uporabnikov v populaciji nad 15 let iz junija 2002) in enakomerne, počasne rasti od leta 2000 sklepamo, da se povprečje uporabnikov interneta v EU v decembru giblje med 52% in 54 % populacije nad 15 let. Podatki za Slovenijo pa kažejo različne trende, odvisno katero definicijo uporabnikov interneta upoštevamo.

Do decembra 2001 so za Slovenijo na voljo samo podatki o deležu uporabnikov po definiciji RIS, ki v primerjavi z mednarodnimi definicijami (FEB, EU, ALL) kažejo na nižji delež uporabnikov interneta. V juniju 2002 se je izkazalo, da je ocena po definiciji RIS-S v meritvah družbe CATI za 4 % nižja od ocene po definiciji EU-S. Ocena po definiciji RIS-S v meritvah RISa je še nekoliko nižja od ocene družbe CATI (za 7 % od ocene EU-S in 3 % od ocene družbe CATI), vendar pa razlika po meritvah RISa in družbe CATI ni statistično značilna.

Še nekoliko večja razlika v deležu splošnih uporabnikov interneta pa se kaže med definicijami RIS-S po meritvah družbe CATI (32%) in evropsko lokacijsko definicijo FEB-S (45%) iz decembra 2002, in sicer kar za 13 %.

Primerjava med definicijami ALL-S in FEB-S decembra 2002 kaže na ujemanje v deležu slovenskih uporabnikov interneta, kljub temu da gre za nekoliko drugačne definicije (dobrih 45% splošnih uporabnikov populaciji nad 15 let), med tem, ko se ocene po definiciji RIS družbe CATI precej nižje.

Da bi pokazali na razmerje med splošnimi in mesečnimi uporabniki interneta, je v zgornjih grafe vključena tudi ocena deleža mesečnih uporabnikov (po definiciji RIS-ALL: 41% mesečnih uporabnikov interneta v populaciji nad 15 let), ki je v splošnem po vseh definicijah za 2 do 3 % manjši od deleža splošnih uporabnikov interneta.

Če torej za Slovenijo upoštevamo evropske definicije uporabnikov interneta, ki tudi neposredno primerljive z evropskim povprečjem, je v zadnjih 6 mesecih delež uporabnikov v Sloveniji narasel in je Slovenija zmanjšala zaostanek za Evropo v deležu uporabnikov interneta ter decembra 2002 zaostaja samo še za 7 % splošnih uporabnikov v populaciji na 15 let (Slovenija: 45%, ocena EU: cca52%). Če pa se zanašamo na RISove in CATIjeve ocene uporabnikov interneta v Sloveniji, pa delež splošnih uporabnikov interneta v zadnjem času stagnira (ocena RIS-S za junij 2002), decembra 2000 zaostaja za evropskim povprečjem kar za 20% uporabnikov interneta v populaciji nad 15 let (Slovenija: 32%, ocena evropskega povprečja: 52%).

Pri deležu uporabnikov interneta tako obstajajo določena razhajanja med mednarodnimi definicijami in definicijo RISa, ki pa bodo lahko pojasnjene šele, ko bo mogoča popolna rekonstrukcija trenda rasti uporabnikov interneta v Sloveniji od leta 1996 (iz RISove definicije na evropske definicije), kar pa bo možno šele ko dobimo manjkajoče podatke (definicija uporabnikov EU - december 2002 in definicijo uporabnikov FEB - junij 2002). V naslednji tabeli pa so povzete vse razpoložljive in primerljive ocene deležev.

Tabela 3: Ocene in intervali zaupanja za število splošnih uporabnikov v populaciji nad 15 let

	Delež v populaciji nad 15 let	95% interval zaupanja	Ocena števila splošnih uporabnikov	Napaka ocene
Slovenija (RIS-S) - junij 2002	28%	± 2%	453,765	± 34,301
Slovenija (CATI-S) - december 2002	32%	± 2%	518,589	± 35,637
Slovenija (ES-S) - junij 2002	35%	± 2%	567,207	± 39,916
Slovenija (FEB-S) - december 2002	45%	± 3%	729,266	± 49,180
Slovenija (RIS-ALL-S) - december 2002	46%	± 4%	745,471	± 62,085
Slovenija (RIS-ALL-M) - december 2002	41%	± 4%	664,442	± 61,267
EU (FEB-S) - junij 2002	51%	± 2%	-	-

Oglejmo si še grafično predstavitev zgoraj obravnavanih trendov.

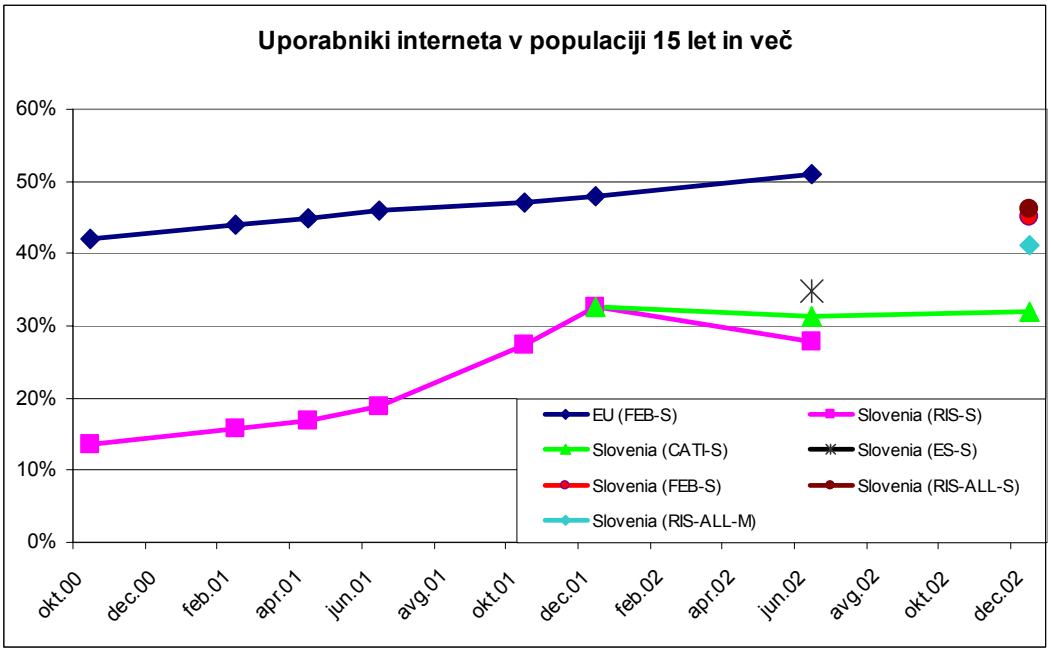

Slika 1 Uporabniki interneta v populaciji 15 let in več, primerjava SLO – EU

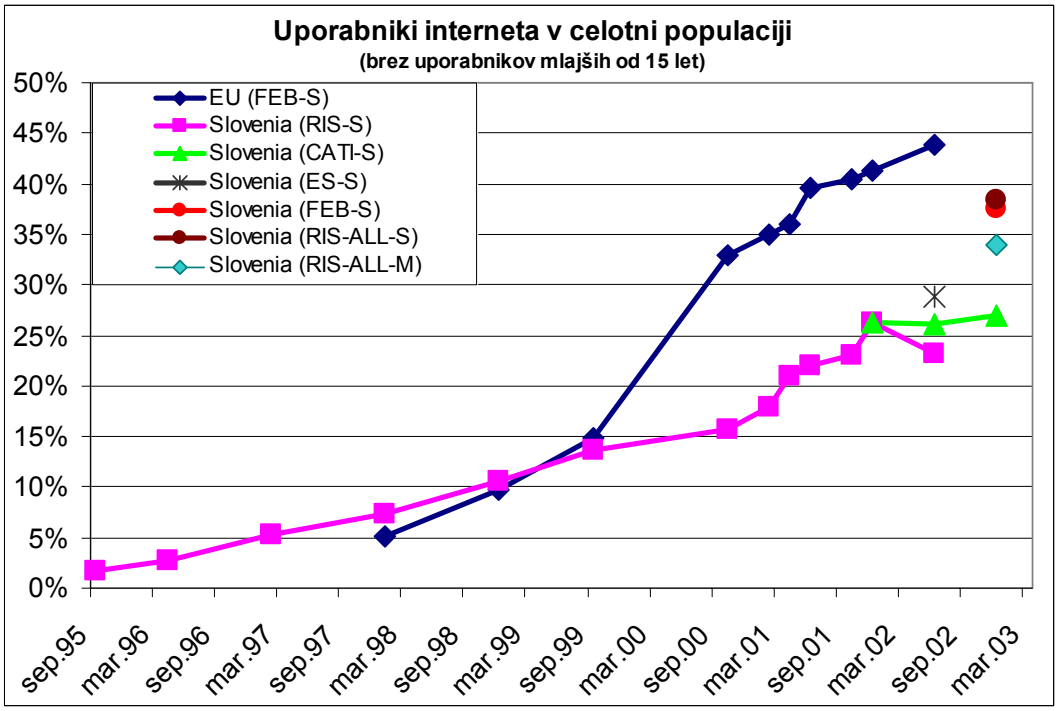

Slika 2 Uporabniki interneta v celotni populaciji (na osnovi deleža v populaciji 15 let in več) - SLO - EU

2.3 Deleži uporabnikov interneta po starostnih kategorijah

V spodnjih tabelah so natančneje predstavljeni deleži uporabnikov interneta po različnih starostnih kategorijah glede na pogostost uporabe interneta. Podatki so iz decembra 2002 in se nanašajo na uporabnike interneta po definiciji FEB in ALL. Ker je pogostost uporabe za vsako definicijo interneta definirana drugače, je poleg podatkov za vsako posamezno definicijo uporabnikov podana tudi primerjalna tabela, kjer je prikazana razlika med definicijo FEB in ALL.

Delež za celotno populacijo je izračunan na osnovi deleža uporabnikov v populaciji 10 do 75 let, kar pomeni da v njem niso zajeti uporabniki mlajši od 10 let in starejši od 75 let. Vendar pa je takih uporabnikov relativno malo in je zato ocena še vedno natančna.

Zaradi različne starostne kategorije, na osnovi katere smo izračunavali deleže uporabnikov za celotno populacijo, se ocene za celotno populacijo, ki se nahajajo v spodnjih tabelah nekoliko razlikuje od deležev prikazanih v zgornjih slikah. V spodnjih tabelah pri izračunu za celotno populacijo niso upoštevani zgolj uporabniki mlajši od 10 let, v zgornjih slikah pa uporabniki mlajši od 15 let. Ker je v starostni skupini od 10 do 15 let relativno velik delež uporabnikov interneta, velja za populacijsko oceno deleža uporabnikov upoštevati ocene v tabelah, ki sledijo, saj so v tem pogledu natančnejše, zgornje populacijske ocene (slika 2 in tabela 2) pa služijo samo za primerjavo z Evropsko Unijo.

Za oceno natančnosti ocene deleža uporabnikov interneta v posameznih starostnih kategorijah je v vsakem stolpcu neveden tudi ***n*** (število enot, na osnovi katerih je izračunan delež), ki ga je potrebno interpretirati v skladu z navodili predstavljenimi v metodologiji.

Tabela 4 Uporabniki interneta glede na starostno skupino in pogostost uporabe interneta (December 2002, FEB)

	10 do 75	10 do 11	12 do 14	16 do 17	15	18 do 27	28 do 37	38 do 47	48 do 57	58 do 65	66 do 74	12 do 65	15 in več	Populacija
UPORABA INTERNETA	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
večkrat dnevno	12,6	9,7	12,0	13,7	20,6	21,3	19,0	13,5	8,2	1,3	0,5	14,1	12,7	11,3
skoraj vsak dan	10,6	13,0	29,0	7,7	27,8	19,7	12,2	8,1	7,7	0,9	0,0	11,9	9,7	9,4
nekajkrat tedensko	12,8	16,4	29,3	55,6	27,8	23,0	11,9	9,3	5,7	2,4	0,6	14,3	12,0	11,3
nekajkrat mesečno	9,1	21,5	19,9	17,2	10,9	18,7	6,0	8,8	5,8	3,2	0,0	10,0	8,4	8,0
manj kot mesečno	2,5	0,0	3,2	5,8	0,0	2,7	3,2	3,9	1,4	0,7	1,0	2,7	2,5	2,2
Skupaj	47,7	60,6	93,4	100,0	87,1	85,3	52,2	43,7	28,9	8,5	2,1	52,9	45,3	42,2
N	508	8	45	33	17	160	102	90	42	9	2	498	456	510

***n vzorca = 1075; delež za celotno populacijo je izračunan na osnovi deleža uporabnikov v populaciji 10 - 75, kar pomeni da v njem niso zajeti uporabniki mlajši od 10 let in starejši od 75 let. Populacija 10 – 75 pomeni 1,7 mio oseb.**

Tabela 5 Uporabniki interneta glede na starostno skupino in pogostost uporabe interneta (December 2002, RIS-ALL)

	10 do 75	10 do 11	12 do 14	16 do 17	15	18 do 27	28 do 37	38 do 47	48 do 57	58 do 65	66 do 74	12 do 65	15 in več	Populacija
UPORABA INTERNETA	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
v tem tednu	34,4	0	10,8	12,1	8,1	66,6	47,4	49,9	30,3	6,0	0,4	38,7	34,2	30,6
v tem mesecu	7,1	1,7	1,8	3,9	0,0	15,6	10,8	7,1	5,2	2,1	0,0	7,8	6,9	6,3
1 do 3 mesece nazaj	3,2	1,3	0,0	0,6	0,0	8,8	2,9	3,9	2,5	1,5	0,3	3,4	3,2	2,9
več kot 3 mesece nazaj	2,1	1,3	0,0	0,0	0,0	6,6	2,6	1,4	1,5	0,6	0,0	2,1	2,0	1,8
Skupaj	46,8	4,3	12,6	16,7	8,1	97,6	63,7	62,3	39,6	10,1	0,7	52,0	46,3	41,6
N	318	4	13	17	8	98	64	65	40	10	1	313	301	320

***n vzorca = 677; delež za celotno populacijo je izračunan na osnovi deleža uporabnikov v populaciji 10 - 75, kar pomeni da v njem niso zajeti uporabniki mlajši od 10 let in starejši od 75 let**

Po definiciji FEB je torej konec leta 2002 v celotni slovenski populaciji 11% dnevnih uporabnikov interneta. V populaciji od 12 do 65 let delež takih uporabnikov znaša 14%.

Po definiciji RIS-ALL pa je konec leta 2002 v celotni slovenski populaciji 31% prebivalcev tedenskih uporabnikov interneta. V populaciji od 12 do 65 let delež takih uporabnikov znaša 34%. Za primerjavo naj navedemo še, da je junija 2002 po definiciji RIS, delež dnevnih uporabnikov v populaciji nad 15 let znašal 12% (decembra 2002 po definiciji FEB že 13%).

Vseh splošnih uporabnikov interneta je v populaciji 10-75 po podatkih FEB in ALL kar 42% celotne slovenske populacije, torej 840,000 oseb, če upoštevamo da ima konec leta 2002 Slovenija 2 mio prebivalcev. Ob tem velja opozoriti, da je po siceršnjih ocenah RIS/CATI konec leta 2002 le cca. 600,000 uporabnikov interneta (570,000 mesečnih uporabnikov). Za razliko od vseh uporabnikov je mesečnih uporabnikov po definiciji FEB 40% celotne slovenske populacije (800,000 uporabnikov) in po definiciji ALL 37% celotne populacije (740,000 uporabnikov). Poglejmo si še druga odstopanja v ocenah deleža uporabnikov interneta med definicijami FEB in RIS-ALL.

Tabela 6 Uporabniki interneta glede na starostno skupino in pogostost uporabe interneta, primerjava RIS-FEB – RIS-ALL (December 2002)

UPORABA INTERNETA		10 do 75	10 do 11	12 do 14	16 do 17	15	18 do 27	28 do 37	38 do 47	48 do 57	58 do 65	66 do 74	12 do 65	15 in več	Populacija
Tedenski Uporabniki	FEB	36,1	39,0	70,3	77,0	76,1	63,9	43,1	31,0	21,6	4,6	1,1	40,2	34,4	32,0
	ALL	34,4	0	10,8	12,1	8,1	66,6	47,4	49,9	30,3	6,0	0,4	38,7	34,2	30,6
Mesečni Uporabniki	FEB	9,1	21,5	19,9	17,2	10,9	18,7	6,0	8,8	5,8	3,2	0,0	10,0	8,4	8,0
	ALL	7,1	1,7	1,8	3,9	0,0	15,6	10,8	7,1	5,2	2,1	0,0	7,8	6,9	6,3
Manj kot mesečni Uporabniki	FEB	2,5	0,0	3,2	5,8	0,0	2,7	3,2	3,9	1,4	0,7	1,0	2,7	2,5	2,2
	ALL	5,3	2,6	0,0	0,6	0,0	15,4	5,5	5,3	4,0	2,1	0,3	5,5	5,2	4,7

***N vzorca = FEB n=1075, ALL n=677**

Oglejmo si še nekatere pomembnejše ugotovitve. Decembra 2002 je v celotni slovenski populaciji 32% (FEB) oziroma 31% (ALL) tedenskih uporabnikov interneta. Če pogledamo v populacijo od 12 do 65 let je delež tedenskih uporabnikov 40% (FEB) oziroma 39% (ALL). Junija 2002 je bil po definiciji RIS delež tedenskih uporabnikov slovenskih uporabnikov interneta v populaciji nad 15 let 27% (decembra 2002 po definiciji FEB in ALL že 34%).

Določene razlike v deležih (FEB vs. ALL in FEB, ALL vs, RIS) so poleg različnih definicij uporabnikov interneta (različnih vprašanj o uporabi interneta) tudi posledica različnega poteka anketnih vprašalnikov, ki vsebujejo določene filtre (glej shemo v poglavju metodologija), različne velikosti vzorcev in pa tudi slučajnih odklanjanj.

Spodaj so, v okviru ocenjevanja deležev uporabnikov interneta, za dve največkrat obravnavani populaciji populacij (od 12 do 65 let in 10 do 75 let), ocene deležev uporabnikov interneta glede na pogostost njegove uporabe prikazane tudi grafično.

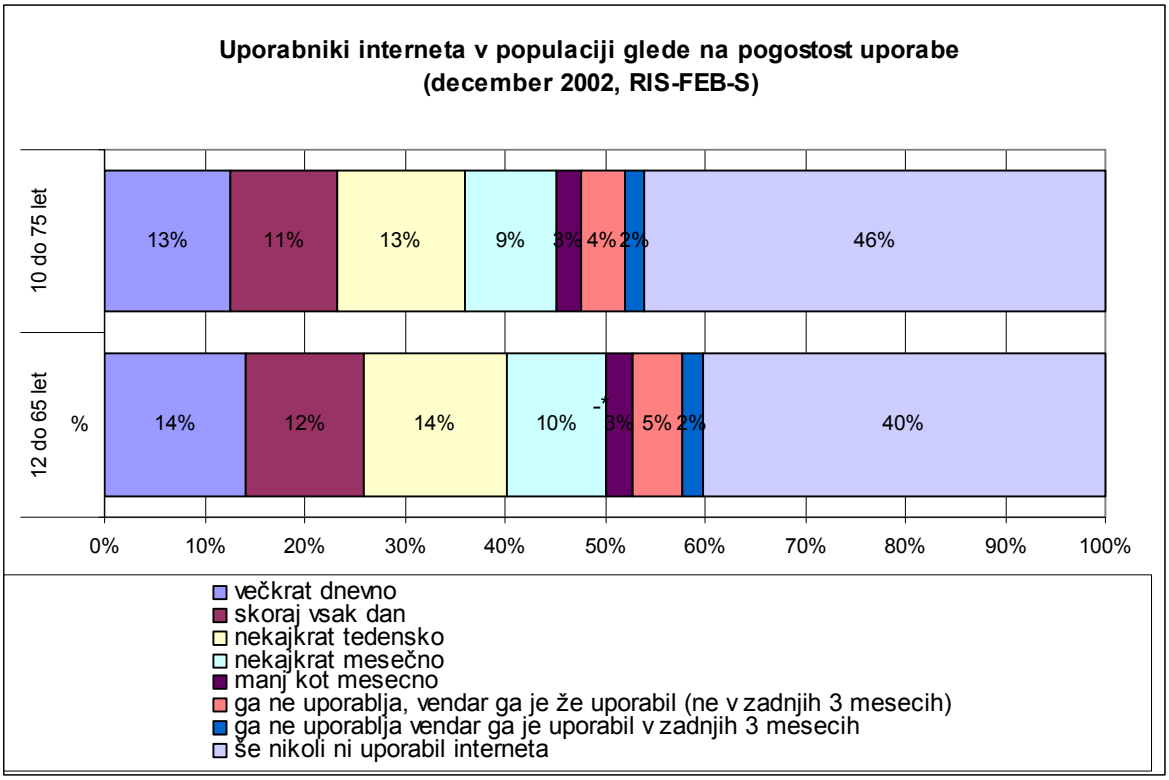

Slika 3 Uporabniki interneta glede na uporabe interneta (December 2002, RIS-FEB)

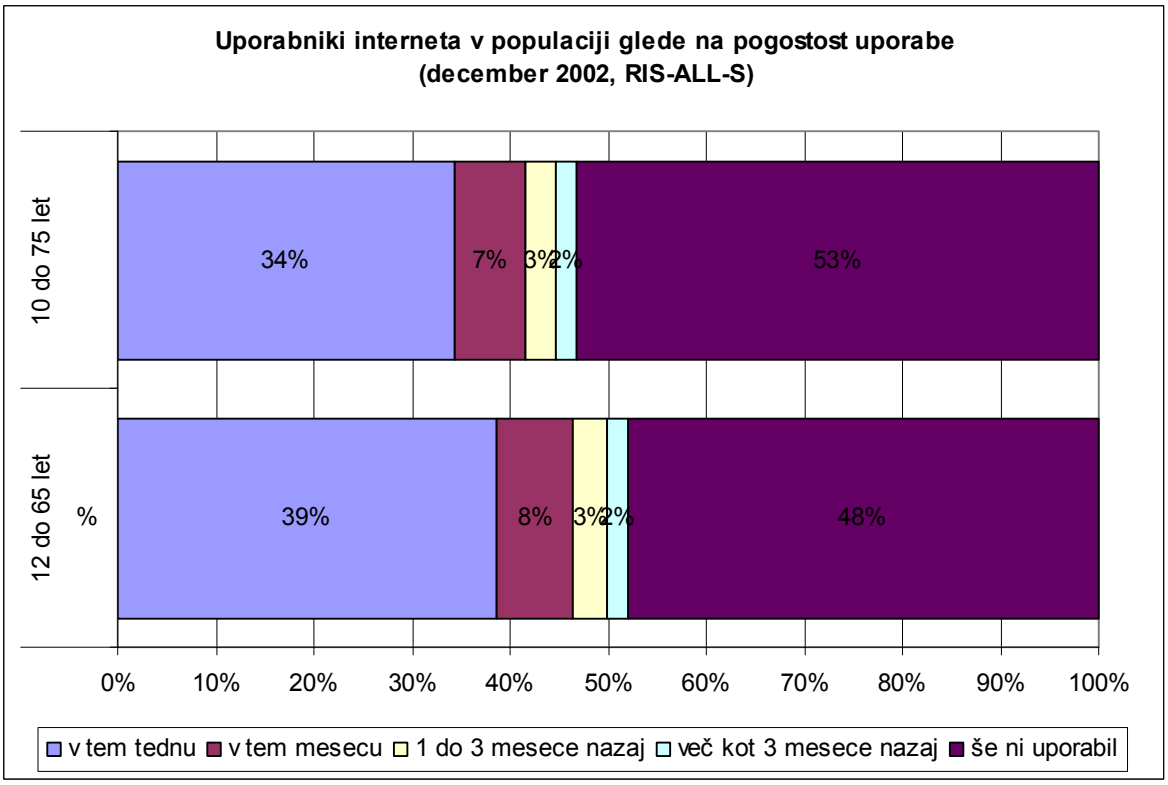

Slika 4 Uporabniki interneta glede na pogostost uporabe interneta (December 2002, RIS-ALL)

Iz zgornjih slik je razvidno tudi, kolikšen je delež ne-uporabnikov interneta v Sloveniji. Po ocenah ALL 53% populacije od 10 do 75 let (900,000 ljudi) še nikoli ni uporabilo interneta, v populaciji od 12 do 65 let pa je delež takih manjši (48% oziroma 815,000 ljudi).

V anketnem vprašalniku Flash Eurobarometer (FEB) so natančneje obravnavani tudi ne-uporabnike interneta. Izkaže se de je med tistimi, ki ne uporabljajo interneta tudi nekaj takih, ki ga sicer ne uporabljajo, vendar pa so ga že kdaj uporabili. V populaciji od 10 do 75 let je tako 2% takih, ki interneta ne uporabljajo, vendar so ga kljub temu uporabili v zadnjih 3 mesecih, 4 % takih, ki interneta ne uporabljajo vendar so ga že uporabili (a ne v zadnjih 3 mesecih) in 46% takih, ki interneta sploh še niso nikoli uporabili.

2.4 Struktura uporabnikov interneta

Tabela 7 Demografske značilnosti (ne)uporabnikov interneta (RIS-FEB)

	Uporabljajo internet mesečno	Uporabljajo internet redkeje kot mesečno	Sploh ne uporabljajo interneta
	%	%	%
Moški	53	57	40
Ženske	47	43	60
Od 10 do 19 let	28	13	2
Od 20 do 29 let	29	22	6
Od 30 do 49 let	34	51	39
Od 50 do 65 let	8	11	33
Od 65 do hi let	1	4	20
poklicna šola in manj	21	53	74
srednja šola ali več	79	47	26
zaposlen pri delodajalcu	48	46	34
Lastnik podjetja, obrtnik, samozaposlen	4	0	2
Nezaposlen	5	21	12
Upokojen	3	10	41
osnovnošolec, dijak, študent	39	18	1
Drugo	1	5	9
Osrednja Slovenija	33	33	28
Vzhodno štajerska (mb)	17	18	23
Savinjska (CE)	12	26	12
Gorenjska	11	12	8
Goriška	6	5	4
Obalna	7	0	6
Dolenjska	9	3	11
Prekmurje	5	3	7
Uporablja internet od 1996 in prej	14	10	-
Uporablja internet od 1997 - 1998	23	11	-
Uporablja internet od 1999 - 2000	45	31	-
Uporablja internet od 2001 in kasneje	18	48	-
n	**416**	**26**	**564**

Demografske značilnosti rednih (mesečnih) uporabnikov interneta se niso veliko spremenile. Med rednimi uporabniki še vedno prevladujejo bolj mlajši, izobraženi, zaposleni, šolajoči, moški, med neuporabniki pa obratno: ženske, starejši, manj izobraženi, nezaposleni in upokojeni.

Skoraj polovica rednih uporabnikov je začela uporabljati internet v letih 1999-2000, 20% rednih uporabnikov interneta pa je začelo uporabljati internet šele v zadnjih dveh letih. Tretjina rednih uporabnikov interneta je iz osrednje Slovenije, geografsko najmanj pa jih je v goriški, obalni in prekmurski regiji.

3 Internet v gospodinjstvih

3.1 Gospodinjstva z dostopom

Do interneta ima dostop 37% oziroma 39% vseh slovenskih gospodinjstev, odvisno katere rezultate upoštevamo (RIS-FEB ali RIS-ALL). Kot rečeno bi razlika v deležih lahko bila posledica nekoliko različnega poteka vprašalnika oziroma slučajnih (vzorčnih) odklanjanj. V drugem primeru so na vprašanje o dostopu odgovarjala samo gospodinjstva, ki imajo osebni računalnik ali prenosni računalnik podobnega tipa, populacijski delež med vsemi gospodinjstvi pa je posredno izračunan na njegovi osnovi. Zaradi zanemarljive razlike bi lahko oceni tudi združili v 38% gospodinjstev z dostopom do interneta (ne glede na to preko katere naprave dostopajo). Nekoliko višji delež v vprašalniku RIS-ALL je torej le posledica različnega poteka vprašalnika ter slučajnih odklanjanj.

Tabela 8 Delež gospodinjstev z dostopom do interneta

	RIS-FEB	RIS-ALL
	Gospodinjstva	Gospodinjstva
DOSTOP DO INTERNETA	%	%
da	37,4	39,0
ne	62,6	61,0
Skupaj	100,0	100
n	1073	677

Če pri absolutni oceni števila gospodinjstev z dostopom, za število vseh gospodinjstev v Sloveniji upoštevamo podatek iz popisa 2001 (t.j. 640.000 gospodinjstev), ima dostop do interneta 243,000 slovenskih gospodinjstev, kar je 13,000 več kot junija 2002.

Na spodnji sliki je prikazana še rast deleža gospodinjstev z dostopom do interneta od leta 1996 do začetka leta 2003 v primerjavi z evropskim povprečjem. V Sloveniji se hitra rast

značilna za obdobje 2000-2002 počasi umirja. To je v skladu tudi z evropskim trendom, ki pa se je v EU začel že leta 2001.

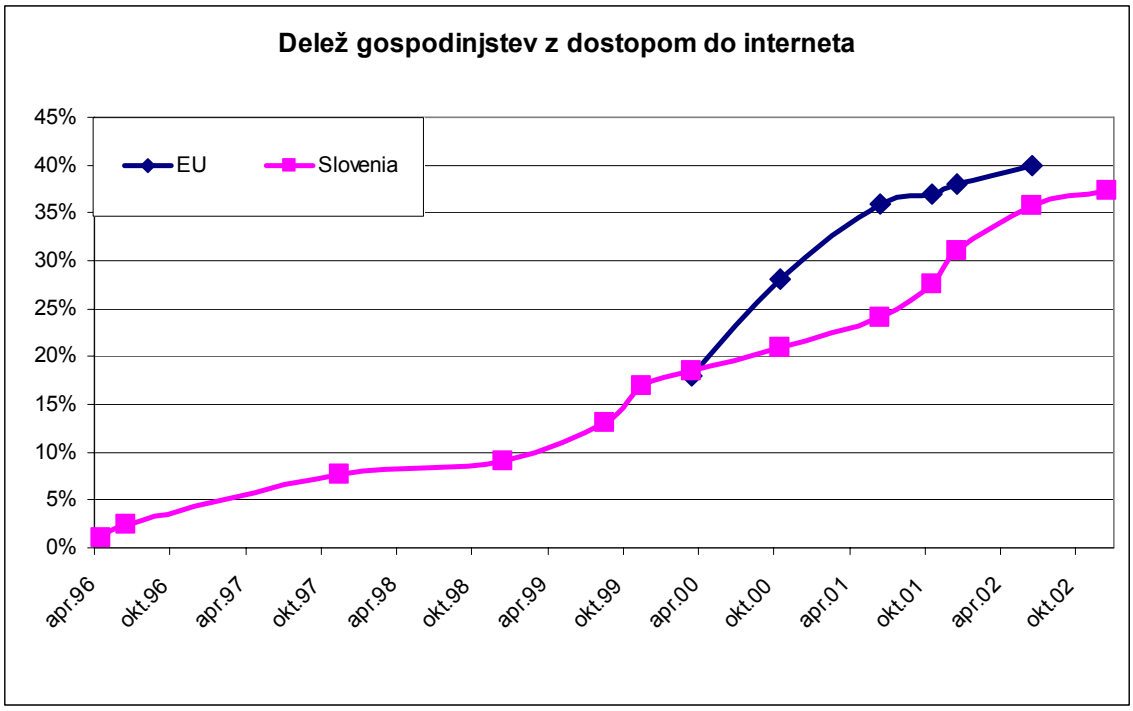

Slika 5 Delež gospodinjstev z dostopom do interneta, primerjava Slovenija – EU (1996 – 2002)

Poglejmo si še, kako je s dostopom do interneta v gospodinjstvu med uporabniki interneta. Zaradi pomembnih razlik med rednimi, mesečnimi uporabniki interneta in splošnimi uporabniki interneta, v poročilu navajamo podatke o deležih za obe kategoriji ločeno.

Tabela 9 Uporabniki interneta glede na dostop do interneta v gospodinjstvu

	Delež uporabnikov interneta		Delež mesečnih uporabnikov interneta	
	RIS-FEB	RIS-ALL	RIS-FEB	RIS-ALL
Ima dostop do interneta v gospodinjstvu	64	82	65	85
Nima dostopa do interneta v gospodinjstvu	36	18	35	15
Skupaj	100	100	100	100
N	**509**	**271**	**484**	**248**

Po ocenah RIS-FEB ima 64% vseh (splošnih) uporabnikov interneta dostop do interneta v gospodinjstvu, če pa upoštevamo samo mesečne uporabnike interneta, pa je delež takih, ki imajo dostop do interneta v gospodinjstvu še za odstotek višji - 65 % vseh mesečnih uporabnikov interneta ima dostop do interneta od doma. Po istih ocenah, ki pa se razlikujejo od ocen RIS, je v Sloveniji decembra 2002 bilo 810,000 splošnih in okoli 765,000 mesečnih uporabnikov interneta[5], kar pomeni, da ima dostop do interneta od doma okoli 520,000 splošnih oziroma 497,000 mesečnih uporabnikov interneta.

Ocene RIS-ALL pa so še nekoliko višje od ocen RIS-FEB: 82% splošnih uporabnikov oziroma 85% mesečnih uporabnikov interneta ima dostop do interneta od doma, vendar pa so v teh ocenah upoštevani samo uporabniki, ki imajo v gospodinjstvu osebni ali prenosni računalnik in torej veljajo samo za uporabnike iz »tehnoloških« gospodinjstev.

Zanimivo kategorijo predstavljajo tudi uporabniki z lastnim uporabniškim imenom in geslom za dostop do interneta od doma. Pri tem gre tudi za vpogled v to, kako razširjeno je posojanje uporabniških šifer. Poglejmo si torej še kako je z dostopom do interneta v gospodinjstvu med uporabniki z osebnim dostopom do interneta.

Tabela 10 Delež uporabnikov z osebnim dostopom do interneta v gospodinjstvu

	RIS-FEB	**RIS-ALL**
	Delež uporabnikov interneta	**Delež uporabnikov interneta**
Nima dostopa od doma	36%	18%
Ima dostop vendar ne svoje uporabniško ime in geslo	23%	30%
Ima dostop s svojim uporabniškim imenom in geslom	41%	52%

[5] Ocena je izračunana na osnovi deleža splošnih in mesečnih uporabnikov v populaciji od 10 do 75 let, po ocenah RIS-FEB, decembra 2002.

Po ocenah RIS-FEB ima 41% vseh (splošnih) uporabnikov interneta torej osebni dostop do interneta v gospodinjstvu. Po istih ocenah je v Sloveniji decembra 2002 520,000 uporabnikov interneta, ki imajo v gospodinjstvu dostop, ne glede na to ali je to njihov osebni dostop. Glede na to ima osebni dostop do interneta v gospodinjstvu okoli 231,000 uporabnikov interneta.

Ocene RIS-ALL pa so nekoliko višje od ocen RIS-FEB, saj so v njih upoštevani uporabniki, ki izhajajo iz »tehnoloških« gospodinjstev (v gospodinjstvu imajo osebni ali prenosni računalnik). Po teh ocenah ima osebni dostop do interneta v gospodinjstvu 52% uporabnikov interneta, ki imajo v gospodinjstvu tudi osebni ali prenosni računalnik.

3.2 Naprava za dostop do interneta

Oglejmo si še prek katerih naprav gospodinjstva dostopajo prek interneta. Vprašanje se je glasilo: *Prek katerih naprav oziroma terminalov vaše gospodinjstvo dostopa do interneta?*[6]

Tabela 11 Delež gospodinjstev z dostopom do interneta glede na napravo dostopa do interneta

Naprava dostopa	%	n
osebni računalnik	96	372
mobilni telefon (WAP, GPRS)	18	37
prenosni računalnik	10	4
dlančnik (PALM, PSION...)	2	3
digitalni TV sprejemnik	1	3
igralno konzolo (videoigre)	1	71
poseben TV sprejemnik	1	7
Ne vem	-	14
Skupaj	-	402

* posamezno gospodinjstvo lahko dostopa do interneta preko več različnih naprav, zato vsota deležev v tabeli presega 100%

[6] Anketar je vsakemu ki je dobil to vprašanje prebral naslednje možnosti: osebni računalnik, prenosni računalnik, digitalni TV sprejemnik, igralno konzolo (videoigra), mobilni telefon (WAP, GPRS), dlančnik (PALM, PSION...), drugo (kaj?)!

Velika večina gospodinjstev z dostopom do interneta (96%), dostopa do interneta preko osebnega računalnika. Veliko gospodinjstev dostopa do interneta tudi preko mobilnega telefona (18%) in prenosnega računalnika (10%). Preko drugih naprav pa dostopa do interneta le majhen delež gospodinjstev.